

BILTEN

Broj 1
decembar 2010 /
januar 2011

Unije za održivi povratak i integracije u BiH

NVO sa specijalnim konsultativnim statusom pri Ekonomskom i Socijalnom Vijeću Ujedinjenih Nacija

Unija za održivi povratak i integracije u BiH, nastala 1993. godine pod nazivom Savez izbjeglica i raseljenih lica BiH, je mreža koja okuplja 104 lokalna udruženja građana Mihrivide 29, 71000 Sarajevo, BiH Telefon: 00 387 33 239 604, 00 387 33 239 605 Fax: 00 387 33 273 581 E-mail: uzopi@bih.net.ba, www.uzopibih.com.ba

U Mostaru održana press konferencija na temu

„Monitoring utroška javnih sredstava za održivi povratak“

Strana 2

**URIO „MOJ DOM“ PODNIO KRIVIČNU
PRIJAVU PROTIV GRADA MOSTARA**

Ključ: Ulični kros za
djevojčice i dječake
„Budi kul ali bez
droge“ Strana 6

Strana 7

Zemljoradnička zadruga „VOĆAR“
Glumina dobila Certifikat Global GAP

Strana 4

Okrugli sto Razvoj tipičnih proizvoda na
području sjeveroistočne regije BiH u Tuzli

Mostar, 14.12.2011.

Održana press konferencija na temu „Monitoring utroška javnih sredstava za održivi povratak“

Konferenciju za medije, održanu u NDC Mostar, otvorila je **Mirhunisa Zukić** predsjednica UZOPI u BiH koja je iskoristila priliku da podsjeti na godišnjicu potpisivanja Daytonskog mirovnog sporazuma, te istakla važnost da se 16 godina od potpisivanja Anexa VII da odgovor na pitanje šta je u proteklom periodu učinjeno i šta će se učiniti u narednom periodu po pitanju održivog povratka i integracije u BiH. Pozitivnim je ocijenila aktivnosti Parlamentarne skupštine BiH na donošenju Revidirane Strategije BiH za provedbu Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma i odluke o kreditnom zaduživanju u svrhu finansiranja završetka povratka, te

kritikovala što u 2011. godini, zbog neusvajanja budžeta, državni nivo vlasti nije dao ni marku za ovu namjenu. Ipak, pozdravljeni su naporci Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH i održavanje najavljenе donatorske konferencije u svrhu rješavanja pitanja izbjeglih i raseljenih lica.

Menadžerica projekta „Monitoring utroška javnih sredstava za održivi povratak“ **Azemina Vuković** je ukratko predstavila ciljeve projekta, te naglasila da je 16 godina od rata povratak i dalje vrlo daleko od cilja, a

posebno održivi povratak. Istakla je kako će ovaj projekat, koji se realizuje uz podršku CCI, pratiti trošenje sredstava u fokusnih 30-tak opština u BiH.

Predsjednik UG povratnika Srba u Mostar **Gojko Pantić** predstavio je javnosti, izmeđuostalog, poteškoće koje imaju Srbi povratnici u Mostar zbog preduzimih administrativnih procedura i konkursa koji traju duže i od dvije godine.

Muradif Kurtović, predsjednik URIO „MOJ DOM“ iz Mostara detaljno je upoznao javnost sa krivičnom prijavom koju je ovo udruženje podnijelo protiv Grada Mostara i odgovornog lica, gradonačelnika, a sa sumnjom za nenamjensko trošenje budžetskih sredstava. Istakao je da su evidentirane nepravilnosti te da se nakon podnošenja prijave očekuje istraga kantonalnog tužilaštva.

Press UZOPI u BiH

Sarajevo, 19.1.2011.

Predsjednica UZOPI u BiH Mirhunisa Zukić se sastala sa Federalnim ministrom za izbjeglice i raseljene osobe Adilom Osmanovićem

Tokom sastanka bilo je govora o procesu održivog povratka u Bosni i Hercegovini. Predsjednica UZOPI u BiH Mirhunisa Zukić je upoznala ministra Adila Osmanovića sa aktivnostima koje provodi Unija na projektu monitoringa utroška javnih sredstava za održivi povratak. Zukić je prezentirala ciljeve projekta, čemu je ministar Osmanović dao punu podršku.

Ministar Osmanović je predstavnik

UZOPI u BiH upoznao sa onim šta je Ministarstvo uradilo u Federaciji BiH i Republici Srpskoj. Također je spomenuo aktivnosti koje se poduzimaju na izmjeni Zakona o porezu na dohodak koji je nepovoljan za oko 3000 povratnika koji žive u Republici Srpskoj, a rade u Federaciji BiH, čime bi se olakšao život ove ugrožene kategorije.

Istaknuto je obostrano zadovoljstvo dosadašnjom saradnjom, te je izražena spremnost da se ona još više unaprijedi.

Saradnja UZOPI u BiH i institucija koje se bave problematikom izbjeglih i raseljenih je istaknuta kao primjer za saradnju vladinog i nevladinog sektora, sa ciljem postizanja konkretnih rezultata na poboljšanju života građana.

Press UZOPI u BiH

Kakanj, 21.12.2011.

Grupa hrvata iz Kakanja koji žive u Stocu i Čapljini žele se vratiti u rodna mjesta

Grupa od oko desetak hrvata koji su početkom rata napustili svoje kuće u kakanjskim mjestima Halimići i Bijelo Polje, a danas žive u Stocu i Čapljini, obišli su svoja imanja zajedno sa predsjednicom UZOPI u BiH **Mirhunisom Zukić**.

Većina njih je prvi put nakon odlaska iz rodnih krajeva obišla svoja imanja, a razlog ove posjete je njihovo interesovanje za povratkom na svoja prijeratna ognjišta.

Press UZOPI u BiH

ODRŽAVANJE KONSULTACIJA „LICEM U LICE” – DRUGI KRUG TRENINGA

Unija za održivi povratak i integracije u BiH otpočela je sa implementacijom projekta pod nazivom „Edukacija o životnim vještinama i ključnim kompetencijama za tržište u ruralnim izbjegličkim lokalnim zajednicama“. Aktivnosti se realizuju u okviru Programa zapošljavanja i zadržavanja mladih u BiH (YERP), finansiranog sredstvima Vlade Kraljevine Španije. Projekat se implementira na području 17 lokalnih zajednica u BiH: Sarajevo, Istočno Sarajevo, Goražde, Mostar, Široki Brijeg, Trebinje, Brčko Distrikt, Odžak, Bijeljina, Banja Luka, Prijedor, Dobojski Tuzla, Zenica, Bihać, Livno i Vitez u vremenskom periodu od 30. maja 2011. godine do 28. februara 2012. godine.

Na konsultacijama „Licem u lice“ (Face to face) - drugi krug treninga, najmanje po pet odabralih mladih učesnika u svakoj općini obaviti konsultaciju sa trenerom i tom prilikom naučiti kako pripremiti poslovni prijedlog, biznis plan i budžet/proračun za pokretanje vlastitog biznisa.

Program zapošljavanja i zadržavanja mladih u BiH (YERP) u trajanju od tri godine (2010 – 2012) je projekat podržan kroz Fond za dostizanje milenijumskih razvojnih ciljeva od strane Vlade Kraljevine Španije. Program zajednički provode UNDP, UNICEF, UNFPA, IOM i UNV u partnerstvu sa Ministarstvom civilnih poslova BiH, Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH, entitetskim ministarstvima za rad i obrazovanje, Agencijom za statistiku BiH, zavodima za zapošljavanje, osnovnim i srednjim školama, općinama i ruralnim zajednicama, pojedinim preduzećima te NVO-ima i organizacijama civilnog društva.

Na Palama održan trening za mlade o tržištu rada

U petak 16. decembra 2011. godine održan je drugi krug treninga „Licem u lice“ na Palama koji je okupio desetak učesnika. Trening je održana u okviru aktivnosti „Obrazovanje mladih u lokalnim zajednicama za tržište rada, o ključnim kompetencijama i životnim vještinama“ koju UZOPI u BiH

provodi u okviru projekta „Edukacija o životnim vještinama i ključnim kompetencijama za tržište u ruralnim izbjegličkim lokalnim zajednicama“ koji se provodi u saradnji sa UNICEF-om.

Mladi koji učestvuju u treningu stecuće znanje, između ostalog, o životnim vještinama i ključnom obrazovanju o kompetencijama i odnosu između obrazovanja i tržišta rada, utjecaju obrazovanja na zapošljavanje, poduzetničkim vještinama i poslovnom planiraju. Naučiti će, također, kako izraziti i ostvariti svoje potrebe i kako komunicirati sa lokalnim vlastima i predstavnicima biznis sektora.

Tokom Treninga bilo je riječi o pripremi poslovnog prijedloga, planu poslovanja i budžetu za pokretanje vlastitog biznisa.

Press UZOPI u BiH

Mladi iz Sarajeva učili o pisanju biznis plana

U utorak 17. januara 2011. godine u Sarajevu su održane konsultacije „Licem u lice“ (face to face) u okviru aktivnosti „Obrazovanje mladih u lokalnim zajednicama za tržište rada, o ključnim kompetencijama i životnim vještinama“ koju UZOPI u BiH provodi u okviru projekta „Edukacija o životnim vještinama i ključnim kompetencijama za tržište u ruralnim izbjegličkim lokalnim zajednicama“ koji se provodi u saradnji sa UNICEF-om. Učesnici su bili mladi iz Sarajeva koji su na prethodnom treningu pokazali

najbolje rezultate. Konsultacije su održane u prostorijama Unije. Govorilo se o biznis planu i učesnici su imali priliku da se praktično upoznaju sa pripremom poslovnog prijedloga, plana poslovanja i budžeta/proračuna za pokretanje vlastitog biznisa, te su predstavili svoje poslovne ideje. Također, upoznali su se sa aktivnostima projektnog tima vezano za kandidate iz Sarajeva od dana održavanja prve obuke na llidži pa do danas.

Učesnici su izrazili svoje zadovoljstvo zbog održavanja svih navedenih aktivnosti, te su zainteresirani za moguće nove obuke u budućnosti, a projektni tim je naglasio, kako stalno stoji na raspolaganju svim bivšim učesnicima i da želi nastaviti ovu uspješnu saradnju.

Press UZOPI u BiH

U okviru istog projekta, tokom mjeseca januara konsultacije su obavljene i u gradovima Vitez, Goražde, Zenica i Tuzla.

Tuzla, 14.12.2011.

Okrugli sto Razvoj tipičnih proizvoda na području regije sjeveroistočne BiH

U Tuzli (Hotel Tuzla) je održan Okrugli sto na temu "Razvoj tipičnih proizvoda na području sjeveroistočne regije BiH".

Okrugli sto je održan u sklopu aktivnosti projekta "Razvoj tipičnih proizvoda u sjeveroistočnoj BiH i Zlatiborskom okrugu u Srbiji" koga zajednički provode Nezavisni biro za razvoj (NBR), Gradačac i RRA «Zlatibor» Užice. Projekat finansira Evropska unija, kroz Instrument za pretpriistupnu pomoć (IPA), Program Prekogranične saradnje BiH – Srbija i trajaće narednih 20 mjeseci. Ukupna vrijednost Projekta iznosi 211.420,25 eura, od čega EU finansira 175.478,81 eura ili 83%. O ulogama i zadacima potpornih institucija, bitnih za inovativno okruženje za razvoj tipičnih proizvoda, govorili su predstavnici: savjetodavnih službi, institucija

zaduženih za očuvanje i zaštitu starih i tradicionalnih proizvoda i zanata, bh. institucije za zaštitu i certifikaciju tipičnih proizvoda, te predstavnici turističkih organizacija. U nastavku Skupa prezentirana je i analiza „Razvoj tipičnih proizvoda u Zlatiborskom okrugu“. Nakon predstavljanja Sažetka konkretnih preporuka, koje bi trebalo da obezbijede unaprjeđenje i razvoj tipičnih proizvoda na području sjeveroistočne BiH, otvorena je rasprava i donešeni su dodatni zaključci i preporuke.

Prof. dr **Midhat Jašić** je na Okruglom stolu predstavio rezultate desk i terenskog istraživanja koji su sažeti u

Analizi "Razvoj tipičnih proizvoda na području sjeveroistočne regije BiH". Pored identifikacije ključnih tipičnih proizvoda, između ostalih, Analizom je zaključeno *"da se, podsticanjem razvoja tipičnih proizvoda, može postići konkurenčka prednost regije i BiH na lokalnom i vanjskom tržištu, mogu stvoriti mogućnosti za novo zapošljavanje, kao i povećanje prihoda poljoprivrednih proizvođača, starih zanata, te zadržavanje ruralnog stanovništva na njihovim područjima..."*. Pored navedenih učesnika, na ovom skupu su prisustvovali i stručnjaci za tipične proizvode iz Srbije i predstavnici RRA „Zlatibor“ iz Užica. „Uzvratna posjeta i realizacija drugog okruglog stola obaviće se u Užicu 23.12.2011. i na taj način dat će se novi impuls zajedničkom radu, konkretizaciji i daljem razvoju prekogranične saradnje, kako u pogledu razmjene informacija, znanja i pozitivnih praksi vezanih za tipične proizvode, tako i u pogledu razvoja drugih vidova razmjene između oba prekogranična područja“, saopšteno je iz NBR-a.

www.nbrudruzenje.org

Modriča, 11.1.2012.

Javna rasprava / tribina: Analiza tipičnih proizvoda na području sjeveroistočne BiH

U srijedu, 11. januara 2012. godine s početkom u 11:00 sati, u holu Doma kulture u Modriči, održana je javna

rasprava vezana za rezultate istraživanja sažetih u prijedlogu Analize tipičnih proizvoda na području sjeveroistočne BiH (Analiza).

Rasprava je održana u sklopu implementacije projekta: "Razvoj tipičnih proizvoda u sjeveroistočnoj BiH i Zlatiborskom okrugu u Srbiji". Projekat finansira Evropska unija, kroz Instrument za pretpriistupnu pomoć (IPA), Program Prekogranične saradnje BiH – Srbija. Projekat implementiraju Udruženje Nezavisni biro za razvoj (NBR), BiH, zajedno sa partnerom Regionalnom razvojnom agencijom „Zlatibor“ iz Užica, Srbija. U realizaciji Javne rasprave učestvovali su prof. dr. **Midhat Jašić**, Tehnološki fakultet Univerziteta u

Tuzli, koji je prezentovao Analizu, proizvođači i predstavnici njihovih asocijacija, predstavnici dijela institucija za podršku razvoju tipičnih proizvoda, zainteresovani građani i drugi subjekti koji će biti u prilici da daju svoj doprinos poboljšanjima i javnoj verifikaciji Analize. Na javnoj raspravi predstavljeni su identifikovani proizvodi koji su kroz Analizu prepoznati kao "ključni proizvodi". Dalja valorizacija tih proizvoda je razvojna šansa koja nužno nameće otvaranje i neiskorištenih mogućnosti za njihovu komercijalizaciju, ruralni razvoj, zapošljavanje i ostvarenje ekonomске perspektive lokalnih zajednica.

www.nbrudruzenje.org

Banja Luka, 17.11.2011.

U Banjoj Luci održan okrugli stol na temu: "Novi zakon o katastru - tumačenje i primjena"

Okrugli stol zajednički je organiziran od Zajednice Hrvata Banja Luka, Republičke uprave za geodetsko i imovinsko-pravne poslove kao i KC Banski centar.

Izlaganje o novom zakonu o katastru te mogućnostima i nemogućnostima njegove primjene imali su: gosp. **Tihomir Gligorić** - direktor RGURS-a i gosp. **Aleksandar Deulić** - načelnik odjeljenja za pravnu i normativnu djelatnost u RGURS-u.

Zajednica Hrvata Banja Luka u okviru svojih programskih ciljeva poduzima aktivnosti koje se tiču života Hrvata u Banjoj Luci i RS-u. Okruglim stolom željelo se, u duhu dogovora, razgovora i tolerancije, dopuniti tumačenje i sprovođenje Zakona o katastru RS-a.

Najvažniji zaključci okruglog stola su:

1. Neophodna je veća suradnja između građana, udruga i Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove. Također je dogovorena suradnja u smislu bržeg dobivanja podloga za hrvatske udruge i osobe koje žele investirati.
2. Republička uprava namjerava uvesti dežurni telefon na koji će zainteresirani moći da dobiju informacije, ali i da iznesu svoje

primjedbe ili pritužbe. Dok se to ne desi do informacija najbolje je doći putem web stranice Republičke uprave www.rgurs.org ili na brojeve telefona 051/338 - 008 ili 338 - 000.

3. Neophodno je održavanje radnih sastanaka u kontinuitetu kako bi se rješavali problemi.

4. Republička uprava prihvatala je prijedlog da udruge mogu predlagati građanskog člana komisije koja će na terenu provoditi postupak utvrđivanja prava, što konkretno znači da će u prijeratnim hrvatskim selima predstavnik u komisiji biti Hrvat, po mogućnosti iz toga kraja. Isto vrijedi i za bošnjačke, odnosno srpske krajeve.

5. Neće se dozvoliti rad na predmetima bez prisustva stranke tj. onih lica koji polažu pravo na vlasništvo imovine.

6. Prilikom izlaska komisije na teren voditi će se zapisnik. U zapisniku će

se konstatirati u kakvom su stanju objekti vezano za ratna dejstva tj. da li je oštećen, eventualno srušen, devastiran ili nepostojeci.

7. Zaključak vezan za porez na imovinu: Konstatirano je da se to vrlo teško može uraditi bez potpunog utvrđivanja vlasništva, što je i cilj ovog zakona.

8. Zajednica Hrvata Banja Luka biti će od velike koristi u smislu dolaska do informacija, proslijđivanja istih i koordinaciju između građana i republičke uprave.

Zajednica Hrvata će i dalje raditi na promicanju suživota i poboljšanju životnih uvjeta ne samo Hrvata nego i svih naših sugrađana. U narednom periodu planirali smo cijeli niz tribina i okruglih stolova koje će za tematiku imati poziciju hrvatskog naroda nakon lokalnih izbora 2012.

www.zajednicahrvata.ba

Modriča, 14.1.2012.

Održan trening o jačanju kapaciteta razvojnih agencija

U Modriči je, od 12. do 14. januara 2012. godine, organizovan trodnevni trening usmjeren na jačanje kapaciteta agencija RRA Vukovarsko-srijemske županije HRAST d.o.o Vinkovci i Udrženja Nezavisni biro za razvoj, Gradačac / Modriča. Održana je obuka za agencije koje su partneri na projektu: "Zajedničkim snagama do inovativnog okruženja" koji je finansiran od strane Evropske unije, kroz Instrument za prepristupnu pomoć (IPA), Programa Prekogranične saradnje BiH – Hrvatska. Edukaciji je

prisustvovalo 11 predstavnika koje su, uz pomoć angažovanog trenera, zajednički razvile koncept projekta u kome su sadržana inovativna rješenja za dio problema preduzetnika u lancu vrijednosti voća i povrća. Ovakav pristup je od posebnog značaja imajući u vidu da je inovativnost ključna za uspješnost malih i srednjih preduzeća (MSP), a preduzetništvo se i definije kao trajno nastojanje da se putem inovacija, i komercijalizacijom, obezbijedi konkurentnost i nastoji ostvariti profit. Nakon ovog treninga, do kraja januara 2012. godine, u Vinkovcima će biti održan i drugi trodnevni trening predstavnika obje institucije čija svrha ce biti mogućnost novog i fleksibilnog projekta sa otvorenom prekograničnom dimenzijom.

Partneri su saglasni da se, i na taj način, stvaraju uslovi za dalju saradnju na apliciranju zajedničkih projekata i stvaranje realne osnove za usklađeniji ekonomski razvoj oba prekogranična područja.

www.nbrudruzenje.org

Ključ, 10.1.2012.

Ključ: Ulični kros za djevojčice i dječake u okviru projekta „Budi kul ali bez droge“

Udruženje žena Ključki biseri u okviru projekta „Budi kul ali bez droge“ upriličilo je ulični kros za djevojčice i dječake, učenike osnovne škole Ključ. Pobjednici uličnih trka bili su u kategoriji dječaka **Merdžan Gonilović**, a u kategoriji djevojčica **Lejla Avdić**. Svakom od tri prvoplasirana učesnika uručene su simbolične nagrade i medalje.

Nedavno je proveden i natječaj za najbolje likovne i literarne radove na temu „Budi kul ali bez droge“. Literarno takmičenje provedeno je u Srednjoj mješovitoj školi Ključ. Prvo mjesto osvojila je **Adelisa Garibović**, druga je bila **Sana Mušanović** a treća **Zerina Džaferagić**. Likovni natječaj održan je u osnovnoj školi u

Ključu. Prvi je bio **Anel Hotić**, druga **Azra Štrkonjić** a treće mjesto osvojio je **Senad Pehadžić**. Svi oni osvojili su i nagradne kupone, ukupne vrijednosti od 200 KM koje će moći utrošiti u robnoj kući.

*- Realizacija samog projekta, koji je imao za cilj podizanje svijesti i edukaciju kada je u pitanju zloupotreba narkotičkih sredstava, je u završnoj fazi. Pored niza aktivnosti koje su provedene, do kraja ovog mjeseca održaće se još nekoliko edukativnih radionica, čime će biti završen projekt – kazala je **Hadija Bajrić** predsjednica udruženja Ključki biseri.*

Napominjemo da se ovaj projekat realizuje u okviru UNDP programa

LOD II, a finaciran je od strane Evropske komisije.

Kljuc.ba

Ključ, 27.1.2012.

Održan seminar na temu: Prevencija ovisnosti od psihоaktivnih supstanci

Udruženje žena Ključki biseri u okviru projekta „Budi kul ali bez droge“ za članove Stručnog tima za borbu protiv narkomanije općine Ključ kao i za predstavnike institucija

koje se u svome radu susreću sa problemom narkomanije, održalo je u četvrtak jednodnevnu radionicu pod nazivom „Prevencija ovisnosti od psihоaktivnih supstanci u lokalnoj zajednici“.

Predavači **Tatjana Preradović-Sjenica** i **Sanja Stanić** iz Savjetovališta za prevenciju i tretman bolesti zavisnosti UG Viktorija Banja Luka kroz interaktivne

radionice prisutne su upoznale sa osnovnim informacijama o zloupotrebi psihоaktivnih supstanici kao i opštim načelima u suzbijanju droge. Tokom seminara akcenat je stavljen na ulogu društvene zajednice u prevenciji ovisnosti kao i na Zakonske regulative u našoj zemlji u ovoj oblasti.

Udruženje žena Ključki biseri, između ostalog, na ovaj način nastoji osposobiti članove Stručnog tima da u budućnosti preuzmu vodeću ulogu na području općine i da samostalno edukuju i sprovode primarnu prevenciju kada je u pitanju zloupotreba psihоaktivnih supstanci kod građana te djelomično sekundarnu prevenciju koja se može vršiti u okviru ovakvih timova.

Kljuc.ba

Brčko, 4.11.2011.

Certifikat Global GAP dodijeljen Zemljoradničkoj zadruzi „VOĆAR“ Glumina

Sedam zemljoradničkih zadruga, u petak 4. novembra 2011. godine, je u Brčkom dobilo GlobalGAP certifikate na ceremoniji koja je ujedno predstavljala i promociju projekta "Razvoj poljoprivrednih zadruga" kojeg finansira Evropska unija, a u okviru kojeg je proces certifikacije za GlobalGAP standard i omogućen.

GlobalGAP standard predstavlja međunarodnu trgovinsku normu za sve poljoprivredne proizvode i certifikacija za taj standard omogućava bh. zadrugama i njihovim kooperantima da odgovore zahtjevima lokalnog, EU i drugih međunarodnih tržišta.

Ovaj EU projekt realizira Centar za

razvoj i podršku (CRP), u saradnji sa nevladinom organizacijom "Nešto više" iz Sarajeva. Projekt je usmjeren na jačanje kapaciteta poljoprivrednih zadruga u BiH kako bi što bolje mogli odgovoriti zahtjevima tržišta u BiH, kao i u Evropskoj uniji.

GlobalGAP-ovim standardom certificirani su: Zemljoradnička zadruga (ZZ) "Voćar" Glumina iz Zvornika, "Agro-Koraj" iz Koraja, "Gračanka" iz Gračanice, "PMG VIP" iz Gradačca, "Brka" iz Brčkog, "Prunus" Zvornik i "Agropodrinje" Goražde.

Fena

Omarska, Prijedor 13.11.2011.

Bivši logoraši Manjače obilježili 19. godišnjicu zatvaranja kazamata

Posjetom bivšem koncentracionom logoru Manjača na istoimenoj planini kod Banje Luke u organizaciji Saveza logoraša BiH, Saveza logoraša USK "Dr. Irfan Ljubijankić" te udruženja logoraša Ključ, Sanski Most, Kozarac i "Prijedor 92" jučer je obilježena 19. godišnjica zatvaranja ovog zloglasnog kazamata.

Više stotina bivših sužanja "Manjače" evociralo je sjećanja na njihove teške logoraške dane, premlaćivanja i ubistva. Delegacije su položile cvijeće, a proučena je i

Fatiha nastrandalim Bošnjacima. Nakon toga održan je i kratki historijski sat posvećen logoru kroz koji je tokom 1991. i 1992. godine prošlo oko 5.000 bošnjačkih i hrvatskih civila.

- „Na ovom mjestu 28. jula 1992. ubijen je profesor iz Ključa Omer Filipović, veliki i hrabri čovjek. Pamtimо njegove glasno izgovorene riječi s prozora samice: "Nebojte se, braćo, Bosna će pobijediti. Ovo je Bosna!" - u emotivnom govoru podsjetio je Enes Salihović, predsjednik

Voditelj programa Delegacije EU u BiH **Maja Došenović** je rekla da su certifikati uručeni bh. zadrugama koje su postigle uspjeh u uvođenju relevantnih standarda koji su im omogućili da povećaju svoje izvozne potencijale.

"Na ovaj način EU pomaže poljoprivredne proizvođače da postanu konkurentniji, da ojačaju svoje potencijale i ostvare snažniji prodor na tržišta", kazala je Došenović.

Naglasila je da je EU podržala ovaj projekt sa 315.000 eura, što predstavlja 85 posto ukupne vrijednosti projekta. Preostali dio sufinansirajućih sredstava su omogućile vlasti partnerskih općina i Tuzlanskog kantona.

Sedam spomenutih poljoprivrednih zadruga okupljaju oko 400 proizvođača u oba bh. entiteta i Distriktu Brčko, saopćeno je iz Delegacije EU u BiH.

Fena

Udruženja logoraša „Prof. Omer Filipović“ iz Ključa.

Murat Tahirović, predsjednik Saveza logoraša BiH, kazao je da je nekadašnji prostor logora danas Centar za unapređenje i razvoj sela RS, u koji samo dobrom voljom vlasnika bivši logoraši mogu nakratko ući.

Obilježavanje 19. godišnjice zatvaranja Manjače proteklo je bez problema uz diskretnu prisutnost policije RS. Logor "Manjača" je 1991. primio Hrvate Slunja, Cetingrada i Korenice, a u ljeto 1992. Bošnjake i Hrvate iz Bosanske krajine te Grapske kod Doboja, Bugojna i Travnika. Na Manjači su, neslužbeno, 1995. godine kratko boravili i Srbi koji su odbili lojalnost Karadžićevim sljedbenicima.

Dnevni Avaz

Zajednica Hrvata upriličila božićno druženje dana 22.12.11.

Božićno druženje uz kuvano vino održano je u sali ordinarijata banjalučke biskupije. Osim prijatelja Zajednice druženju su nazočili i banjalučki biskupi **Franjo** i **Marko** kao i mnogi gosti. Posebno draga nam je bila posjeta predstavnike Udruge banjalučana iz Okučana.

www.zajednicahrvata.ba

U organizaciji KUD-a „Naša mladost“ i Udruženja mladih „Krasuljak“ u večer 27.12.2011. održan je humanitarni koncert, a sva sredstva od prodanih ulaznica namjenjena su za rješavanje problema grijanja u prostorijama Doma kulture gdje se održavaju probe KUD-a. Publika je imala priliku da se dobro zabavi uz folklor, muziku, glumu, ali također da vidi miss USK 2011 **Lejlu Bećić** i učesnice škole manekenstva koje su prošetale binom Doma kulture.

Ovom KUD-u priključio se i BZK "Preporod Vitez" iz Viteza kako bi tu večer još više uljepšao. Pored prodanih ulaznica publika je mogla da kupi i kupon za tombulu, uručene su tri nagrade, paketić, radio, i dvd.

www.uskportal.ba

„Udruženje građana oštećenog slуха i govora“ Ključ dana 4.12.2011. je u Domu kulture organizovalo kulturno-zabavni program povodom 3. decembra, Međunarodnog dana osoba sa invaliditetom. Učešće u programu uzeli su ; O.Š.“Ključ“, O.Š. „Velagići“, O.Š.“Sanica“, MSŠ Ključ, Udruženje mladih „Krasuljak“, KUD “Naša mladost“ i Semir Draganović. Ovom pozivu odazvao se veliki broj građana kako bi svojim dolaskom pomogli status osoba sa invaliditetom. Svima onima koji su pomagali su uručene zahvalnice.

www.kip.ba

Udruženje Omladinski centar "Kosmos" je dana 23.1.2012. prisustvovalo sastanku Udruženja Mladih, follow up projekta "Djeca bez granica". Ovaj sastanak je održan u suradnji s Demokratskim centrom "Nove nade" i donatorima ICEI/IPSIA, koji su u protekloj godini u USK podržali projekte kao što su: Info centar za mlade u Bosanskoj Krupi, 3u1 projekat Kosmos-a u MZ Humići, Mala škola aktivizma u Otoci, Mi kao primjer u Velikoj Kladuši (MZ Marijanovac), Poruke miru i toleranciji u Sanskom Mostu. Svako udruženje je predstavilo svoje projekte, te su takodjer održana dva okrugla stola. Kao case study u dvije grupe radilo se na konkretnim idejama i prijedlozima za odnose između USK i Općine Drvar.

Nakon završetka sastanka, svim organizacijama je donirana oprema za jačanje kapaciteta organizacije, te je tako i „Kosmos“ dobio opremu neophodnu za daljnji rad.

www.facebook.com/kosmos.kljuc

Vrijedna donacija Merhametu

Na upućeni zahtjev predsjednika MDD "Merhamet" u Bosanskoj Dubici **Jasmina Spahića** tvornici namještaja "SCONTO-PROM" iz Prijedora, vlasnica tvornice namještaja "SCONTO-PROM" Prijedor gospođa **Elizabeta Josipović** dala je vrijednu donaciju MDD "Merhamet" Bosanska Dubica u vidu 25 novih stolica i 5 stolova za "Narodnu kuhinju - ŽIVOT".

www.merhametbd.blogspot.com

Uvođenje grijanja u prostorijama KUD-a "Naša mladost" Ključ

Nakon akcije prikupljanja sredstava za uvođenje grijanja u prostorije u kojima vježbaju članovi Kulturno-umjetničkog društva "Naša mladost" Ključ radovi su i zvanično počeli. Grijanje će se uvesti u dvije stražnje prostorije Doma kulture te će KUD nakon sedam godina napokon dobiti grijanje. Ova investicija iznosi više od 3.000 KM. "Pola sredstava obezbijedio je KUD "Naša mladost" tokom novogodišnjeg koncerta uz pomoć Udruženja mladih "Krasuljak", a pola sredstava obezbjedili su donatori i prijatelji KUD-a" – rekao je **Alen Šehić** predsjednik KUD-a.

www.mojusk.ba

Učenici osnovnih i srednjih škola posjetili Regionalnu deponiju "Mošćanica"

Općina Zavidovići u sklopu Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP), sa još 15 općina u Bosni i Hercegovini, implementira projekat pod nazivom "Jačanje lokalne demokratije/demokracije II - LOD II.

U sklopu pomenutog projekta LOD II, Udruženje građana „Sadnice Mira – Peace Trees“ – Zavidovići realizuje projekat „Recekliraš li ti u svojoj školi/vrtiću?“. Projekat provodi UNDP BiH uz finansijsku podršku Evropske unije, Ministarstva pravde BiH i Općine Zavidovići.

Sveukupni cilj projekta je uspostava sistema selektiranja i prikupljanja osnovnih grupa otpadnih materijala (papir, plastika, aluminijum) u vaspitno - obrazovnim institucijama Općine Zavidovići, kroz javnu edukacijsko-komunikacijsku kampanju i nabavku potrebne opreme, kazao nam je **Milan Šćekić**, predsjednik U.G. Sadnice mira.

Tako je, 28. januara 2012. godine u okviru projekta „Recekliraš li ti u svojoj školi/vrtiću?“, održana projektna aktivnost - edukacijska posjeta Regionalnoj deponiji „Mošćanica“.

Učešće u Edukacijskoj posjeti Regionalnoj deponiji uzeli su učenici osnovnih i srednjih škola Općine Zavidovići (Gimnazija „Rizah Odžečkić“ Zavidovići; Srednja tehnička škola Zavidovići; Srednja stručna škola Zavidovići, I Osnovna

škola, II Osnovna škola, OŠ. Gostović, OŠ. Kovači, OŠ. Hajderovići i OŠ. Vozuća). Značajan doprinos posjeti dali su nastavnici, profesori, uprave i rukovodstvo osnovnih i srednjih škola. Voditelj prve grupe (autobusa), učenika i nastavnika osnovnih škola, bio je **Ađin Bukvić**. Profesor Bukvić je ujedno i predsjednik Univerzalne škole sporta „Lider“ iz Zavidovića. Voditelji Voditelj druge grupe (autobusa), učenika i nastavnika srednjih škola, bili su **Adnan Hadžiefendić** i **Milan Šćekić**.

„Posjeta je obavljena u periodu od 9 do 12 sati. Na regionalnoj deponiji su nas dočekali zaposlenici i rukovodstvo iako je bio neradni dan. Ovom prilikom se zahvaljujemo direktoru, Emiru Zukiću sa svojim osobljem, koji su imali razumijevanja kod dogovora i realizacije edukacijske posjete učenika osnovnih i srednjih škola naše općine. U upravnoj zgradi smo, nakon kraćih uvodnih i govora dobrodošlice, pogledali izložene radove učenika i partnera Regionalne deponije „Mošćanica“, kao i monitoring izvještaje okolišnih parametara na deponiji. Nakon toga smo u grupi obišli i razgledali sve izgrađene elemente Regionalne deponije uz pojašnjenja o procesima zbrinjavanja otpada. Prisutni nisu krili oduševljenje stečenim znanjima na licu mesta i značaju jednog ovakvog projekta“, dodaje Šćekić.

U sklopu Edukacijske posjete, Regionalnu deponiju „Mošćanica“ posjetilo je ukupno 80 učenika i nastavnika osnovnih i srednjih škola Općine Zavidovići. Posjeta je prošla u veseloj i radnoj atmosferi, a iskazana je inicijativa za konkretnije oblike saradnje Regionalne deponije sa učenicima osnovnih i srednjih škola i udruženja Općine Zavidovići.

www.znovine.com

Odžački park je bogatiji za pet novih sadnica. Ekipa **Udruženja ljubitelja prirode „Lipa“**, na čelu sa predsjednikom Udruženja **Ivom Lubinom**, zasadila je tri breze i dvije sadnice hrasta. Sadnice su nabavili iz obližnjih šuma gore Vučijaka te ih prenijeli u park.

Dnevni avaz

URIO «MOJ DOM » Mostar održala sjednicu

Udruženje raseljenih i izbjeglih osoba iz Mostara «MOJ DOM» održalo je svoju sjednicu u Mostaru dana 14.12.2011. godine.

Sjednicom je predsjedavao **Muradif Kurtović** predsjednik udruženja. Osnovna tema sjednice je bila krivična prijava koju je Udruženje „MOJ DOM“ podnijelo protiv gradonačelnika i Grada Mostara za nenamjensko trošenje sredstava za povratak.

Početku sjednice prisustvovala je gospođa **Mirhunisa Zukić**, predsjednica Unije za održivi povratak i integracije u BiH koja se obratila prisutnima i tom prilikom iskazala podršku Udruženju i poželjela sreću u planiranim aktivnostima.

Udruženje poljoprivrednih proizvođača AGRO FENIX Kakanj je formirano sa ciljem zastupanja interesa poljoprivrenih proizvođača u svrhu poboljšanja i unaprijeđenja statusa poljoprivrednih proizvođača i poljoprivredne proizvodnje. Naš stručni tim za implementaciju projekata je izradio 8 projekata iz oblasti poljoprivrede koji imaju za cilj upošljavanje i samozapošljavanje ranjivih grupa stanovništva (žena, mlađih, povratnika, porodica lošeg materijalnog statusa, porodica sa više djece, nezaposlenih...) i time smanjiti siromaštvo te poboljšati uslove života kao i osnažiti-učvrstiti održivi povratak našeg članstva na poljoprivrednim gazdinstvima.

Naše udruženje broji oko 370 članova i članstvo je multinacionalno i multistrukturalno u svakom pogledu, odnos spolova, godina kao i u različitosti poljoprivredne proizvodnje. Od navedenog broja članova etnička struktura izgleda ovako; 46% Hrvati-Katolici (87 povratnika), 6% Srbi-Pravoslavci (svi povratnici) i 48% Bošnjaci-Muslimani.

U cilju realizacije i implementacije naših 8 projekata konsultirali smo se i obavili značajan broj razgovora, dogovora te sastanaka sa mnogim vladinim i nevladinim organizacijama, fondacijama, institucijama, a sve u cilju pronalaska partnera za implementaciju naših projekata sa ciljem upošljavanja i samozapošljavanja ranjive grupe stanovništva kroz projekte u poljoprivredi u obliku finansiranja ili sufinansiranja istih.

Nezaposlenost povratnika i odlazak radno sposobnog stanovništva iz ruralnih područja je realan problem, a jedan od načina promjene takvog stanja je omogućavanje zapošljavanja i samozapošljavanja povratnika kroz naše projekte iz oblasti poljoprivrede, i time realizovati održivi povratak na terenu.

Veoma je bitno naglasiti da naši projekti iz poljoprivrede, između ostalog, prvenstveno daju priliku i povratnicima- našim članovima, da na osnovu naših projekata riješe svoju životnu egzistenciju, problem nezaposlenosti, da razviju poduzetničke vještine, i u svakom pogledu na terenu provedu održivi povratak, poboljšanjem uvjeta življenja, a time i održivi ostanak-povratak na svoja poljoprivredna gazdinstva.

Predsjednik Udruženja: **Midhat Veispahić**
Tajnik-Sekretar Udruženja: **Nermin Beganović**
Adresa: Ulica Branilaca bb, 72240, Kakanj
E-mail: office@agrofenixkakanj.com
Fax: 032-559-648 www.agrofenixkakanj.com

Kulturno umjetničko društvo "Ribnik" je društvo koje se bavi aktivnostima iz područja narodnog stvaralaštva, njegovanjem etno naslijeđa naših naroda. Ciljna grupa su djeca i omladina jer su oni bitan segment naše zajednice. Radi toga je naše djelovanje usmjereno i u vaspitno-obrazovnom smislu jer želimo da unaprijedimo uslove njihovog razvoja u širem smislu te riječi.

Ranije projektne aktivnosti smo usmjeravali na poboljšanje kvaliteta provođenja slobodnog vremena izgradnjom dva sportska terena koje je finansirao DRC. Lokalna zajednica je podržala izgradnju pomenutih terena koji se danas maksimalno koriste. Ostalim projektima smo obezbijedili opremu koja je nužna za rad društva (razglas i dio narodnih nošnji).

Određeni vremenski period smo, zbog promjene u strukturi društva, smanjili naš angažman na realizaciji novih projekata, no to nas neće omesti u našem radu jer smo ostali aktivni u tom segmentu djelovanja. Obzirom na iznos sredstava kojim smo raspolagali učestvovali smo na mnogim manifestacijama u zemljii i na jednom gostovanju u susjednoj Srbiji. Na gostovanjima smo zapaženi zbog originalnosti koreografije i narodnih nošnji koje su autentične za naš kraj.

U ovoj godini imamo namjeru da obogatimo rad društva uvođenjem novih sekcija kako bi ostvarili interakciju sa što više mlađih ljudi; u saradnji s njima inicirati osnivanje omladinske organizacije s ciljem okupljanja i edukovanja djece i omladine. Na nama je da im obezbijedimo uslove da što kvalitetnije provode slobodno vrijeme jer su, kao i svugdje, usmjereni na boravak u kafićima, facebook, nikotinske proizvode, alkohol i slično. Vrijeme će pokazati i koliko ćemo uspjeti u tome, ali i ko će nam pružiti podršku.

Predsjednik: **Marija Mitrović**, m.mitrovic73@gmail.com
Koreograf i predsjednik Upravnog odbora: **Kosana Todorović**
Koordinator: **Željka Mišković**
Adresa: Donja Previja bb, 79 287 Ribnik

(Kozluk 4. juli 1962. godine –
Kozluk 12. decembar 2011. godine)

Preminuo je Fadil Banjanović – Bracika

Kao i mnogi u Bosni i Hercegovini i dijaspori bila sam šokirana viješću da je naš Fadil Banjanovic – Bracika, prvi saradnik, prijatelj i aktivista, preminuo u 49. godini života od posljedica infarkta.

Mnogo bih imala pisati o tom snažnom i nadasve neustrašivom čovjeku koji se nesebično davao u svom poslu. Iako je profesionalno obavljao svoj posao u procesu povratka – bio na funkciji Direktora Ureda za povratak u Vladi Tuzlansko-podrinjskog kantona – imao je dovoljno vremena da radi u našoj organizaciji kao Predsjednik Regionalnog odbora Tuzla.

Sjećanje na njega me veže kroz mnoge zajedničke akcije u „proboju povrata“.

Ako su stranci išta pravilno preveli, povratak su nazvali „proboj povrata“ što je on uistinu i bio.

Fadila sam upoznala 1994. Godine

kada sam mu ponudila da bude naš predstavnik izbjeglica koje su svoja privremena boravišta našli u tuzlanskom kantonu.

Nakon toga nastaje čitava priča koja je sa sobom nosila velike rizike, odricanja, opasnosti, odgovornost i nešto najljepše – želju da se pomogne beskućnicima, bolesnima, siromašnima, uvrijeđenima, djeci, mladima i starima bez obzira na vjeru i naciju, jer ih isto tišti ona ista bol i želja da se vrste odakle su protjerani na ovaj ili onaj način.

Fadil je to prepoznao i krenuo sa

takvim žarom, ljubavlju i vanljudskom snagom koju su prepoznali svi koji su bili bez svojih domova i ognjišta, kako bi ih vezao isti moto „nijedna kuća ko' svoja, ni jedna rijeka ko' Drina“.

Ostao je upamćen kao heroj, borac, ponosan i hrabar čovjek o kome se priča i zasigurno će se pričati u nekim budućim vremenima u kojima će se vrijednovati ono što je uradio.

*Mirhunisa Zukić,
Predsjednica Unije za održivi
povratak i integracije u BiH*

Crtice iz biografije Fadila Banjanovića

- Dugogodišnji predsjednik MZ Kozluk u općini Zvornik.
- Bio je na dužnosti delegata u Vijeću naroda Republike Srpske, Predsjednika Regionalnog odbora SDP-a Srednje Podrinje i predsjednika Općinske organizacije SDP-a u Zvorniku.
- Obnašao je dužnosti i pomoćnika ministra za izbjeglice i raseljene osobe u Vladi Tuzlanskog kantona.
- Nadimak „čovjek zvani Povratak“ dobio zbog angažmana na vraćanju izbjeglica i raseljenih lica u Podrinje. Jusići, Mahala, Hajvazi, Caparde su naselja u koja je Fadil Banjanović kročio još 1996. godine, a za njim i mještani.
- Dobro je poznata njegova povratnička parola „Vraćamo se pod šljivu ako treba“.
- Energično je upozoravao na zloupotrebe sredstava za povratak.
- Zbog svoje humanosti više puta je nagrađivan. Bio je poštovana politička ličnost kako u cijeloj državi.
- Bio je počasni građanin Kozluka, gdje i preminuo.
- Iza Bracike je ostala majka Hidajeta, supruga Fadila, sin Ševko i kćerka Šejla.

Pogovor Predsjednice Unije:

Implementacija Anexa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma

Uvažavajući sve garancije Anexa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma koje daju mogućnost dobrovoljnog, dostojanstvenog povratka kao i naknadu ili kompenzaciju ratom uništene imovine, već 17 godina smo svjedoci njegove provedbe.

Naime, prema zvaničnim podacima još uvijek 145.000 porodica nije dobilo krov nad glavom. U bazi podataka Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine evidentirano je oko 43.000 porodica koje su aplicirale za povratak na koji još uvijek čekaju.

Unija za održivi povratak i integracije u BiH, kao najstarija nevladina organizacija u BiH koja danas okuplja veliki broj lokalnih nevladinih organizacija (ukupno 104), daje punu podršku naporima Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine u iznalaženju finansijskih sredstava za održivi povratak, uprkos političkim pritiscima i opstrukcijama.

Također ističemo naše pozitivne prakse u saradnji civilnog društva i vladinih institucija koje se bave problematikom rješavanja kompleksnih pitanja izbjeglica. Ova saradnja vladinog i nevladinog

sektora može biti primjer i u širem regionu (dugogodišnja uspješna saradnja unaprijeđena je potpisanim memorandumima/protokolima o saradnji sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, Federalnim ministarstvom za raseljena osobe i izbjeglice i sa 62 opštine/općine u cijeloj Bosni i Hercegovini), a u smislu efikasnijeg učešća i saradnje civilnog društva i vladinih institucija.

Politički faktor, nedovoljno izdvojenih sredstava za ove namjene, nepoštivanje ljudskih prava u segmentu zapošljavanja, zdravstva, obrazovanja, samo su neki od uzroka zbog kojih provođenje Anexa VII traje ovoliko godina i nema značajnih rezultata.

Naša uloga je nemjerljiva u očuvanju jedne dugogodišnje koalicije nevladinih organizacija koje se pojedinačno u svojim sredinama susreću sa ovim problemima i nastoje da kao organizacije civilnog društva utiću na promjene koje će im donijeti bolji i sigurniji život.

Mirhunisa Zukić

Slika sa konsultacija „Licem u lice“, održanim u Vitezu, 20. januara 2012.

Slika sa konsultacija „Licem u lice“ održanim u Goraždu, 24. januara 2012.

Slika sa konsultacija „Licem u lice“, održanim u Zenici, 27. januara 2012.

Slika sa konsultacija „Licem u lice“, održanim u Tuzli, 31. januara 2012.

Impressum: Interni bilten Unije za održivi povratak i integracije u BiH, broj 1, decembar 2011 / januar 2012

Glavna i odgovorna urednica: Mirhunisa Zukić, **Sekretar:** Rasim Bećirević, **Redakcija:** Edin Čolić, Vladimir Obrenović, Dženan Mašetić, Jela Nogo, Anera Zorlak, Dino Habib, **DTP i lektor:** Edin Čolić

Adresa: Mirhivode 29, 71000 Sarajevo, BiH **Telefon:** 00387 33 239 604 i 00387 33 239 605 **Telefax:** 00387 33 273 581 **E-mail:** uzopi@bih.net.ba **Web site:** www.uzopibih.com.ba **Žiro-račun** 161-0000000-840031 Raiffaisen Bank D.D. BIH